

MINISTERSTWO EDUKACJI I NAUKI
DEPARTAMENT WSPÓŁPRACY Z SAMORZĄDEM TERYTORIALNYM

Warszawa, 02 czerwca 2021 r.

DWST-WPZN.5022.23.2021.MB

Pani
Agnieszka Rzeszewska
Przewodnicząca
Organizacji Międzyzakładowej
NSZZ Solidarność Pracowników
Oświaty i Wychowania
w Białymstoku

Szanowana Pani Przewodnicząca,

odpowiadając na pismo z dnia 26 maja 2021 r. nr KM-231/105/21, Ministerstwo Edukacji i Nauki uprzejmie informuje.

Stosownie do art. 42 ust. 2 ustawy z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2019 r. poz. 2215 z późn. zm.), w ramach tygodniowego czasu pracy wynoszącego do 40 godzin oraz ustalonego wynagrodzenia nauczyciel obowiązany jest realizować:

- 1) zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze, prowadzone bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz, w wymiarze określonym w ust. 3 lub ustalonym na podstawie ust. 4a albo ust. 7;
- 2) inne zajęcia i czynności wynikające z zadań statutowych szkoły, w tym zajęcia opiekuńcze i wychowawcze uwzględniające potrzeby i zainteresowania uczniów;
- 3) zajęcia i czynności związane z przygotowaniem się do zajęć, samokształceniem i doskonaleniem zawodowym.

W przypadku nauczycieli pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych, doradców zawodowych, z wyjątkiem nauczycieli zatrudnionych w poradniach psychologiczno-pedagogicznych, na podstawie art. 42 ust. 7 pkt 3 litera b ww. ustawy, organ prowadzący szkołę lub placówkę określa tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć, z tym że wymiar ten nie może przekraczać 22 godzin.

Zgodnie z przepisami prawa oświatowego realizacja zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej pozostaje jedną z podstawowych form działalności dydaktyczno-wychowawczej przedszkola, szkoły i placówki (art. 1 pkt 5, art. 109 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. *Prawo oświatowe*)¹.

Z przepisów rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach² wynika odpowiednio, że:

- 1) pomoc psychologiczno-pedagogiczną organizuje dyrektor przedszkola, szkoły lub placówki (§ 4 ust. 1);

placówki działające w systemie oświaty wymieniono w przepisach art. 2 pkt 3, 4, 7 i 8 ww. ustawy *Prawo oświatowe* i są to:

- a) placówki oświatowo-wychowawcze, w tym szkolne schroniska młodzieżowe, umożliwiające rozwijanie zainteresowań i uzdolnień oraz korzystanie z różnych form wypoczynku i organizacji czasu wolnego,
- b) placówki kształcenia ustawicznego oraz centra kształcenia zawodowego, umożliwiające uzyskanie i uzupełnienie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych,
- c) młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze oraz specjalne ośrodki wychowawcze dla dzieci i młodzieży wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania, a także ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze umożliwiające dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim, a także dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z których jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna, realizację odpowiednio obowiązku odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki,
- d) placówki zapewniające opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania,

- 2) pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu, szkole i placówce udzielają uczniom nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych oraz specjaliści wykonujący w przedszkolu, szkole i placówce zadania z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w szczególności psychologzy, pedagodzy, logopedzi, doradcy zawodowi i terapeuci pedagogiczni (§ 4 ust. 2);

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 910, z późn. zm.

² Dz. U. z 2020 r. poz. 1280

- 3) pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest organizowana i udzielana we współpracy m.in. z:
 - a) poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi,
 - b) placówkami doskonalenia nauczycieli,
 - c) organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży (§ 4 ust. 3);
- 4) dyrektor przedszkola, szkoły lub placówki uzgadnia z przykładowymi podmiotami wskazanymi powyżej warunki współpracy, w zakresie organizowania i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu, szkole i placówce (§ 4 ust. 4);
- 5) wsparcie merytoryczne dla nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i specjalistów udzielających pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu, szkole i placówce, na wniosek dyrektora przedszkola, szkoły i placówki, zapewniają poradnie oraz placówki doskonalenia nauczycieli (§ 28);
- 6) do zadań pedagoga i psychologa w przedszkolu, szkole i placówce należy w szczególności (§ 24):
 - a) prowadzenie badań i działań diagnostycznych uczniów, w tym diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły i placówki,
 - b) diagnozowanie sytuacji wychowawczych w przedszkolu, szkole lub placówce w celu rozwiązywania problemów wychowawczych stanowiących barierę i ograniczających aktywne i pełne uczestnictwo ucznia w życiu przedszkola, szkoły i placówki,
 - c) udzielanie uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb,
 - d) podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży,
 - e) minimalizowanie skutków zaburzeń rozwojowych, zapobieganie zaburzeniom zachowania oraz inicjowanie różnych form pomocy w środowisku przedszkolnym, szkolnym i pozaszkolnym uczniów,
 - f) inicjowanie i prowadzenie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych,
 - g) pomoc rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów,
 - h) wspieranie nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w:

- rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły i placówki,
- udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

W związku z powyższym, pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana jest m.in. dzieciom i młodzieży w przedszkolu, szkole i placówce systemu oświaty na podstawie przywołanych powyżej przepisów prawa oświatowego, a specjalista jakim jest m.in. pedagog, wykonuje zadania z tego zakresu w danej jednostce systemu oświaty.

W przepisach rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 sierpnia 2018 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych³ szczegółowo określono, odpowiednio:

- 1) wykaz zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz, o których mowa w art. 42 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – *Karta Nauczyciela*, przez:
 - a) nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych,
 - b) nauczycieli: pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych, zatrudnionych w przedszkolach, szkołach i placówkach (§ 1),
- 2) zajęcia realizowane przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych w ramach tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz (§ 2).
Są to:
 - a) zajęcia w ramach zadań związanych z:
 - prowadzeniem badań diagnostycznych dzieci i młodzieży, w tym badań przesiewowych i obserwacji funkcjonowania dzieci i młodzieży w środowisku wychowania i nauczania, z wyjątkiem udziału w posiedzeniach zespołów orzekających działających w poradniach psychologiczno-pedagogicznych,

³ Dz. U. z 2020 r. poz. 1552

- udzielaniem dzieciom i młodzieży oraz rodzicom bezpośredniej pomocy psychologiczno-pedagogicznej⁴,
 - prowadzeniem działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży, w tym działań mających na celu przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych związanych z używaniem przez uczniów i wychowanków środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych⁵,
 - prowadzeniem z uczniami, wychowankami, rodzicami i nauczycielami działań z zakresu edukacji dotyczącej ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży⁶,
 - dokonywaniem wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania dzieci i młodzieży objętych kształceniem specjalnym⁷,
 - udzielaniem nauczycielom pomocy w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych⁸,
- b) zajęcia w ramach wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci⁹,
- c) zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze¹⁰.
- 3) zajęcia realizowane przez nauczycieli: pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych, zatrudnionych w przedszkolach, szkołach i placówkach (z wyjątkiem nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych), w ramach tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych,

⁴ O której mowa w przepisach rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lutego 2013r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 199, z późn. zm.).

⁵ Zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019 r. poz. 852, z późn. zm.).

⁶ O których mowa w ww. przepisach rozporządzenia w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych.

⁷ O której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 127 ust. 19 pkt 2 ww. ustawy Prawo oświatowe oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 71b ust. 7 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2020 r. poz. 1327), tj. odpowiednio:

- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1309),
- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. poz. 1113, z późn. zm.).

⁸ O której mowa w ww. przepisach w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych.

⁹ O których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 127 ust. 19 pkt 1 ww. ustawy Prawo oświatowe, tj. rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 sierpnia 2017 r. w sprawie organizowania wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci (Dz. U. z 2017 r. poz. 1635).

¹⁰ O których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 685), tj. rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania zajęć rewalidacyjno-wychowawczych dla dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim (Dz. U. z 2013 r. poz. 529).

wychowawczych i opiekuńczych, prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz (§ 3).

Są to:

a) zajęcia w ramach zadań związanych z:

- prowadzeniem badań i działań diagnostycznych dzieci i młodzieży, w tym badań przesiewowych, diagnozowaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dzieci i młodzieży w celu określenia ich mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających im funkcjonowanie i uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły i placówki¹¹,
- udzielaniem uczniom, wychowankom, rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej¹²,
- dokonywaniem wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania dzieci i młodzieży objętych kształceniem specjalnym¹³, w przypadku nauczycieli zatrudnionych w przedszkolach, szkołach, młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, specjalnych ośrodkach wychowawczych, specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych i ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych,
- prowadzeniem działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży, w tym działań mających na celu przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych związanych z używaniem przez uczniów i wychowanków środków odurzających,

¹¹ O których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ww. ustawy *Prawo oświatowe* oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 11 ww. ustawy *o systemie oświaty*, tj. odpowiednio:

- ww. rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie *zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach*,
- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie *zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych szkołach i placówkach* (Dz. U. poz. 532, z późn. zm.).

¹² O której mowa w przepisach ww. rozporządzeń Ministra Edukacji Narodowej:

- z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie *zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach*,
- z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie *zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych szkołach i placówkach*.

¹³ O której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 127 ust. 19 pkt 2 ww. ustawy *Prawo oświatowe* oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 71b ust. 7 pkt 2 ww. ustawy *o systemie oświaty*, tj. odpowiednio ww. rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej:

- z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie *warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym*,
- z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie *warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym*.

- substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych¹⁴,
- b) zajęcia i działania w zakresie doradztwa zawodowego¹⁵, w przypadku nauczycieli zatrudnionych w przedszkolach i szkołach,
- c) zajęcia w ramach wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci¹⁶, w przypadku nauczycieli zatrudnionych w przedszkolach, szkołach podstawowych, specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, specjalnych ośrodkach wychowawczych i ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych, a także nauczycieli zatrudnionych w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych i młodzieżowych ośrodkach socjoterapii¹⁷,
- d) zajęcia z wychowankami¹⁸, w przypadku nauczycieli zatrudnionych w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, specjalnych ośrodkach wychowawczych, specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych i ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych,
- e) zajęcia oraz specjalne działania opiekuńczo-wychowawcze¹⁹, w przypadku nauczycieli zatrudnionych w przedszkolach i szkołach specjalnych, zorganizowanych w podmiotach leczniczych i w jednostkach pomocy społecznej.

¹⁴ Zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050).

¹⁵ O których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 26a ust. 3 ww. ustawy *Prawo oświatowe*, tj. rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. z 2019 r. poz. 325).

¹⁶ O których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 127 ust. 19 pkt 1 ww. ustawy *Prawo oświatowe*, tj. ww. rozporządzenie w sprawie organizowania wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci.

¹⁷ Prowadzących zajęcia w ramach wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci na podstawie art. 313 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – *Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe* (Dz. U. z 2017 r. poz. 60, z późn. zm.).

¹⁸ O których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 123 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ww. ustawy *Prawo oświatowe* oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 71 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy o systemie oświaty, tj. odpowiednio:

- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie publicznych placówek oświatowo-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, specjalnych ośrodków wychowawczych, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych oraz placówek zapewniających opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania (Dz. U. z 2017 r. poz. 1606),
- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 2 listopada 2015 r. w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych, warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz wysokości i zasad odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach (Dz. U. z 2015 r. poz. 1872, z późn. zm.).

¹⁹ O których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 128 ust. 3 ww. ustawy *Prawo oświatowe* oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 71c ust. 2 ww. ustawy o systemie oświaty, tj. odpowiednio:

- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 sierpnia 2017 r. w sprawie organizacji kształcenia oraz warunków i form realizowania specjalnych działań opiekuńczo-wychowawczych w przedszkolach i szkołach specjalnych, zorganizowanych w podmiotach leczniczych i jednostkach pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 2181)
- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 8 marca 2013 r. w sprawie organizacji kształcenia oraz warunków i form realizowania specjalnych działań opiekuńczo-wychowawczych w przedszkolach i szkołach specjalnych, zorganizowanych w podmiotach leczniczych i jednostkach pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 380, z późn. zm.).

Reasumując, w przywołanych przepisach prawa oświatowego nie wskazano bezpośrednio, aby praca w tzw. *telefonie zaufania* zaliczała się do zakresu obowiązków pedagoga szkolnego lub innego nauczyciela specjalisty zatrudnionego w przedszkolu, szkole lub placówce systemu oświaty, i wykonującego zadania, o których mowa powyżej.

Jednocześnie informuję, że decyzje w zakresie organizacji pracy szkoły lub placówki podejmuje dyrektor szkoły, który jest kierownikiem zakładu pracy dla zatrudnionych w szkole lub placówce nauczycieli i pracowników niebędących nauczycielami. Należy podkreślić, iż ustawa – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2020 r. 910, z późn. zm.) przekazała kompetencje do dokonywania czynności w sprawach z zakresu prawa pracy wyłącznie dyrektorowi szkoły, który zobowiązany jest do działania na podstawie i w granicach obowiązującego prawa.

Podsumowując tę część odpowiedzi należy stwierdzić, że osoby udzielające pomocy dzieciom i młodzieży z białostockich szkół w ramach akcji „Dzwoń, nie jesteś sam”, mogą obsługiwać infolinię po godzinach pracy w szkole lub w placówce, w ramach odrębnej umowy o pracę, umowy cywilnoprawnej lub umowy wolontariackiej.

Warto dodać że obecnie przepisy prawa pracy nie przewidują instytucji „porzucenia pracy”. Art. 64 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy, regulujący „porzucenie pracy” został skreślony przez art. 1 pkt 62 ustawy z dnia 2 lutego 1996 r. o zmianie ustawy - Kodeks pracy oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U.96.24.110) z dniem 2 czerwca 1996 r.

Faktyczne porzucenie przez pracownika pracy, obecnie sądy traktują jako samowolne opuszczenie stanowiska pracy. Jeżeli jest zawinione, stanowi podstawę do rozwiązania z pracownikiem stosunku pracy bez wypowiedzenia w trybie art. 52 § 1 pkt 1 k.p. Przykładowo w wyroku z dnia 18 grudnia 2019 r.,

I PK 210/18, SN stanął na stanowisku: „Samowolne opuszczenie przez pracownika miejsca pracy przed zakończeniem godzin pracy - bez usprawiedliwionej przyczyny i bez uzyskania zgody przełożonego-może być potraktowane (w konkretnych okolicznościach faktycznych danej sprawy) jako ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych (ustalonego

w zakładzie czasu pracy, regulaminu pracy oraz porządku-art. 100 § 2 pkt 1 i 2 k.p.), jeżeli pracownikowi można przypisać winę umyślną lub rażące niedbalstwo.”

Nie mniej jednak do nauczycieli art. 52 § 1 pkt 1 k.p. nie ma zastosowania, co potwierdził SN w wyroku z dnia 8 stycznia 2009 r., I PK 137/08: „Za ciężkie naruszenie obowiązków pracowniczych nauczyciel odpowiada w trybie dyscyplinarnym, z wyłączeniem możliwości rozwiązania stosunku pracy bez wypowiedzenia z jego winy na podstawie art. 52 § 1 pkt 1 k.p.”

Stąd wykonywanie przez nauczyciela dodatkowej pracy w Urzędzie Miasta Białystok podczas swoich godzin pensum, mogłoby zostać zakwalifikowane jako samowolne opuszczenie stanowiska pracy. Powyższe jednak nie uprawniałoby pracodawcy do rozwiązania z nauczycielem umowy o pracę bez wypowiedzenia. Stwarzałoby jednak możliwość wszczęcia wobec nauczyciela postępowania dyscyplinarnego. Bowiem zgodnie z art. 75 ust. 1 Karty Nauczyciela: „Nauczyciele podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za uchybienia godności zawodu nauczyciela lub obowiązkom, o których mowa w art. 6.”

Odpowiadając na pozostałe pytania, uprzejmie wyjaśniam, że infolinia wsparcia psychicznego powinna posiadać:

- wykwalifikowaną kadrę, z doświadczeniem w pracy z osobami doświadczającymi problemów psychicznych, a także z dziećmi i młodzieżą z problemami psychicznymi;
- ze względu na charakter pracy, wszyscy konsultanci powinni cechować się wysokimi kwalifikacjami zawodowymi, doświadczeniem oraz znajomością systemu oświaty oraz przepisów i regulacji prawnych w sytuacjach interwencji (odznaczają się umiejętnością pracy pod presją, gdy wymagane jest podejmowanie szybkich i odpowiedzialnych decyzji).

Ponadto w przypadku takich projektów zasadnym jest opracowanie lub/i dostosowanie procedur funkcjonowania linii:

- a) Stworzenie procedury reagowania w sytuacji kryzysowej w oparciu o przygotowaną wcześniej koncepcję.
- b) Implementacja polityki ochrony danych osobowych (procedura RODO).
- c) Opracowanie modelu pracy wsparcia telefonicznego.
- d) Napisanie instrukcji stanowiskowej oraz profilu konsultanta.

Koncepcja procedury wynika z sytuacji, w których pracownik infolinii jest zobowiązany zawiadomić instytucje państwowe i organy szybkiego reagowania o zagrożeniu m.in.: zgłoszenie zamiaru samobójczego, zgłoszenie zamiaru dokonania zamachu terrorystycznego (podłożenie bomby itp.), zgłoszenie lub podejrzenie wynikające z prowadzonej rozmowy zamiaru popełnienia przestępstwa, stwierdzenie w trakcie prowadzonej rozmowy zagrożenia życia albo zdrowia, zgłoszenie przez osoby trzecie zaobserwowanych zachowań

innych osób mogących budzić podejrzenie zagrożenia wobec zgłaszającego lub jego otoczenia, odbieranie połączeń od osób cyklicznie telefonujących - zajmowania linii wsparcia bez konkretnej i nagłej potrzeby (uniemożliwiającej skorzystanie z niej innym ludziom), odebranie gróźb karalnych i innych przekazywanych drogą elektroniczną inną niż telefoniczna, informacje o zdarzeniach mogą być odebrane drogą telefoniczną, poprzez e-mail, interaktywne formy komunikacji internetowej takie jak fora, portale społecznościowe itp.

Dla każdego ze zidentyfikowanych zdarzeń powinna być przewidziana odpowiednia procedura opisująca sposób reakcji na zdarzenie, obejmująca czynności wynikające m.in. z:

- przepisów prawa,
- podpisanych porozumień z instytucjami zewnętrznymi, które są wskazane jako udzielające bezpośredniej profesjonalnej pomocy (służby mundurowe w dziedzinie niesienia pomocy i ochrony porządku publicznego, zakłady opieki zdrowotnej i ośrodki pomocy społecznej i inne).

Procedura powinna obejmować m.in.:

- sposoby prowadzenia rozmowy,
- sposoby równoległego do prowadzonej rozmowy wsparciowej powiadomienia właściwych jednostek służby zdrowia, policji, straży pożarnej lub innych zgodnie z właściwością, w wypadku stwierdzenia jednego ze zdarzeń mogącego doprowadzić do zagrożenia życia lub zdrowia.

Procedura powinna zawierać opisane działania wewnątrz organizacji, takie jak:

- wzajemne wspieranie się osób pracujących w „Centrum Wsparcia”,
- działania na wypadek zaistnienia awarii technicznych uniemożliwiających realizację zadań „Centrum Wsparcia”.

Wymagania dotyczące konsultanta powinny obejmować:

- a) wykształcenie wyższe psychologiczne, pedagogiczne, prawne lub pokrewne;
- b) szkolenia dodatkowe (studia podyplomowe, kursy doskonalące warsztat pracy jakim jest prowadzenie telefonu zaufania dla dzieci i młodzieży lub dorosłych);
- c) znajomość norm rozwojowych dzieci i młodzieży;
- d) posiadanie eksperckiej wiedzy z zakresu rozpoznawania symptomów krzywdzenia dzieci, w tym wykorzystywania seksualnego;
- e) znajomość funkcjonowania systemu oświaty, m.in. w zakresie możliwości uzyskania wsparcia;

- f) wysoko rozwinięte kompetencje komunikacyjne, w tym otwartość na przyjmowanie informacji zwrotnych, cierpliwość;
- g) umiejętność pracy pod presją czasu, odporność na stres,
- h) umiejętność podejmowania szybkich i skutecznych decyzji, w szczególności w sytuacji kryzysu psychicznego;
- i) samodzielność i odpowiedzialność.

W opinii resortu, aby zapewnić dziecku właściwą pomoc i wsparcie oraz w atmosferze zrozumienia i bezpieczeństwa, w tym zaspokojenia potrzeby anonimowości, udzielić jak najwyższej jakości odpowiedzi, konsultacji telefonicznej, konieczne jest spełnienie nie tylko wymogów organizacyjnych, ale przede wszystkim merytorycznych.

Z wyrazami szacunku,

Jerzy Jakubczuk
Dyrektor
/ – podpisany cyfrowo/